

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

TOEZICHT OP DE TAAKUITVOERING VAN TOEZICHT EN HANDHAVING DOOR DE GEMEENTE

Haarlemmermeer

Plaats : Hoofddorp
Gemeentenummer : 0394
Onderzoeksnummer : 280136
Datum onderzoek : 16 oktober 2014
Datum vaststelling : 9 maart 2015

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
1. INLEIDING	6
2. BEVINDINGEN	8
3. OORDEEL	12
4. ZIENSWIJZE	14

SAMENVATTING

De gemeente Haarlemmermeer is door de Inspectie van het Onderwijs geselecteerd voor een nader onderzoek omdat uit de verantwoordingsinformatie over 2013 is gebleken dat er mogelijke tekortkomingen zijn op de wettelijke criteria:

- Het wettelijk criterium uitvoering van de jaarlijkse verplichte onderzoeken
- Het wettelijk criterium handhavend optreden

Het nader onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode oktober tot en met december 2014.

De inspectie komt tot het volgende oordeel:

De gemeente Haarlemmermeer voldoet aan de uitvoering van de wettelijke eisen op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen. De gemeente Haarlemmermeer ontvangt van de inspectie een *A-status* (basis-arrangement).

Voor een onderbouwing van dit oordeel verwijs ik u naar hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport. In hoofdstuk 2 zijn de onderzoeksbevindingen beschreven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de weging door de inspectie van de bevindingen. Indien de gemeente gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen is dit opgenomen in hoofdstuk 4.

1. INLEIDING

Voor u ligt het rapport over de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen door de gemeente Haarlemmermeer.

Dit rapport is opgesteld door de Inspectie van het Onderwijs, vanuit haar opdracht van de minister van SZW om de uitvoering van de wettelijke taken met betrekking tot de kinderopvang en peuterspeelzalen door gemeenten te beoordelen.

In het Toezichtkader en Waarderingskader heeft de inspectie vastgelegd hoe zij te werk gaat en hoe zij tot haar oordeel komt. Op 1 oktober 2014 zijn beide kaders gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs (www.onderwijsinspectie.nl) en die van de Staatcourant[1].

Dit rapport geeft inzicht in de wettelijke taakuitvoering van de gemeente Haarlemmermeer. Het rapport dient als weergave van het onderzoek en zonodig als basis voor eventuele verbeterafspraken die de inspectie met de gemeente maakt om tot een goede uitvoering van haar taken te komen. De inspectie beoordeelt alleen of een gemeente aan de wettelijke minimumeisen voldoet.

Onderzoeksopzet

Over het verslagjaar 2013 is een risicoanalyse uitgevoerd op basis van de uitkomsten van het jaarverslag zoals dit is opgemaakt door DUO. De gemeente heeft de inspectie als extra informatie een door haar zelf opgesteld jaarverslag toegestuurd. Hierbij is bij alle gemeenten gekeken of er risico's waren in het voldoen aan de wettelijke eisen voor de taakuitvoering. Daarbij is ook de inspectiehistorie van de gemeente Haarlemmermeer en eventuele signalen betrokken. De risicoanalyse gaf aanleiding om de gemeente Haarlemmermeer aan een nader onderzoek te onderwerpen omdat er mogelijk tekortkomingen zijn op:

- het wettelijk criterium uitvoering van de jaarlijkse verplichte onderzoeken
- het wettelijk criterium handhavend optreden

In het onderzoek neemt de inspectie de Code Interbestuurlijke Verhoudingen en de Wet Revitalisering Generiek Toezicht in acht. De inspectie vertrouwt erop dat een gemeente zijn taken goed uitvoert. In haar streven naar zo min mogelijk regeldruk wordt een gemeente tijdens een nader onderzoek alleen dan om nadere verantwoordingsinformatie gevraagd, wanneer de inspectie signalen heeft dat de taak onvoldoende wordt uitgevoerd. Zijn er geen signalen dan beperkt het onderzoek van de inspectie zich tot de uitspraken van de gemeente.

Hierbij gaat zij ervan uit dat de gemeentelijke contactpersoon de vragen van de inspectie naar eerlijkheid beantwoordt. Om dit onderzoek uit te kunnen voeren is gebruik gemaakt van de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit GIR Handhaven en de informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

Uitkomst van dit onderzoek is een oordeel met bijbehorende status. De beoordeling van de inspectie is een momentopname. Toezicht houden en handhaven zijn dynamische processen, die onderhevig zijn aan allerlei invloeden zoals wijzigingen in wet- en regelgeving.

[1] <http://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/publicaties/nieuw-toezichtkader-en-waarderingskader-kinderopvang.html>

2. BEVINDINGEN

Toezichthistorie

De gemeente heeft op 20 september 2011 een A status ontvangen van de inspectie.

Algemene bevindingen

De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit GIR handhaven en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

De taken van toezicht en handhaving kinderopvang in de gemeente Haarlemmermeer zijn belegd bij twee afdelingen: Cluster Toezicht en Handhaving en Cluster Dienstverlening. Eén medewerker is werkzaam bij het Cluster Toezicht en Handhaving als juriste/beleidsadviseur. Bij het Cluster Dienstverlening is een andere medewerker werkzaam voor de afhandeling van de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP), inclusief het bijhouden van de GIR. Er is vervanging beschikbaar, indien dit nodig mocht zijn. Daarnaast is een juridisch beleidsadviseur bij de Cluster Dienstverlening betrokken bij registratievraagstukken. Beide clusters zullen vanaf 2015 intensiever samenwerken en formeel per 1 januari 2016 worden samengevoegd.

Vanaf januari 2015 zal een ervaren beleidsmedewerker voor twee dagen in de week de medewerker bij het Cluster Toezicht en handhaving gaan ondersteunen.

Het gemeentelijk handhavingsbeleid zal begin 2015 worden opgesteld voor kinderopvang, inclusief een afwegingsoverzicht, gebaseerd op het nieuwste VNG model.

De samenwerking met de GGD Kennemerland verloopt goed.

Bevindingen LRKP

De inspectie beoordeelt de uitvoering van het LRKP als 'op orde', indien de in het register opgenomen gegevens juist, volledig en actueel zijn verwerkt.

Op basis van de gegevens uit de jaarverantwoording van 2013 constateert de inspectie een afwijking. De contactpersoon verklaart dat deze afwijking in 2014 is opgepakt en gecorrigeerd. Bij 10 gastouders was geen rapport in het LRKP opgenomen, terwijl ze wel geregistreerd waren. Gebleken is dat de gastouders tijdig waren geïnspecteerd, maar de rapporten niet in het LRKP waren

opgenomen. De oorzaak was van tijdelijke technische aard. Inmiddels zijn de rapporten in het LRKP gezet.

Bevindingen tijdig behandelen aanvragen tot registratie

De inspectie beoordeelt de tijdigheid van de nieuwe aanvragen als 'op orde', indien alle nieuwe aanvragen binnen de wettelijke termijn van tien weken in behandeling worden genomen en in het LRKP worden geregistreerd.

Op basis van de gegevens uit de jaarverantwoording van 2013 ziet de inspectie geen aanleiding tot het uitvoeren van een onderzoek.

De contactpersoon verklaart dat alle aanvragen in 2014 tijdig zijn afgehandeld binnen de tien weken termijn en zijn geregistreerd in het LRKP.

Bevindingen uitvoering van de verplichte jaarlijkse onderzoeken

De inspectie beoordeelt de gemeentelijke uitvoering op het criterium uitvoering van de onderzoeken als 'op orde', indien alle onderzoeken voor registratie, onderzoeken drie maanden na registratie, alle verplichte jaarlijkse onderzoeken (inclusief de vve basisvoorwaarden) en minimaal vijf procent van de VGO 's (gastouder-voorzieningen) zijn uitgevoerd.

Uit de jaarverantwoording over 2013 blijkt dat de gemeente niet aan de 100%-norm heeft voldaan. Dat wil zeggen dat ze niet alle verplichte jaarlijkse onderzoeken heeft uitgevoerd. De contactpersoon verklaart dat voor 2014 alle onderzoeken zijn uitgevoerd en geeft aan dat ook de vooruitzichten voor 2015 positief zijn.

In 2013 zijn vijf locaties niet onderzocht. Dit werd onder andere veroorzaakt doordat houders niet tijdig mutaties doorgaven aan de gemeente. Het ging daarbij met name om het doorgeven dat de exploitatie van het kindercentrum daadwerkelijk is gestopt. De gemeente en de GGD zullen de procedure bij mutaties intensiever volgen. Tevens zal in het handhavingsbeleid dat begin 2015 van kracht wordt, boetebeleid worden geïntroduceerd ten aanzien van het actueel houden van het LRKP.

Over 2014 zijn de verplichte onderzoeken uitgevoerd, inclusief een steekproef van 40% op de gastouders. De gemeente vindt dat de veiligheid van kwetsbare groepen goed in de gaten moet worden gehouden. Het is belangrijk dat gastouders weten dat de kans groot is dat ze geïnspecteerd kunnen worden. Daarom heeft de gemeente gekozen voor een steekproef die boven de verplichte

minimale vijf procent ligt. De continuïteit van kwaliteit is belangrijk volgens de gemeente.

De afspraken met de GGD voor 2015 zullen half januari worden geformaliseerd. In ieder geval worden afspraken gemaakt over de verplichte inspecties. Een steekproef van 30% onderzoeken op gastouders blijft gehandhaafd.

Bevindingen Handhaving

De inspectie beoordeelt de handhaving als 'op orde' indien de inspectierapporten met handhavingsadviezen voortvarend worden opgepakt.

- *Door actief gebruik te maken van handhavingsbeleid waarborgt de gemeente rechtsgelijkheid, transparantie en uniformiteit. Het ligt voor de hand dat handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid uitgevoerd worden. Indien er in incidentele gevallen van het handhavingsbeleid afgeweken wordt is het zaak dat dit beargumenteerd wordt gedaan.*
- *Bij uitgaande handhavingsbrieven is het van belang dat alle geconstateerde tekortkomingen benoemd worden met daarbij de verschillende hersteltermijnen.*
- *Na het verlopen van elke hersteltermijn is het zaak dat er een herinspectie/ incidenteel onderzoek (of op locatie of een dossieronderzoek) wordt uitgevoerd om te onderzoeken of de tekortkoming is opgelost.*
- *Tot slot is het belangrijk dat de gemeente zich maximaal inspant om het doel van het handhavend optreden door de gemeente te realiseren, namelijk zorgen dat tekortkomingen in de kwaliteit zo snel mogelijk opgeheven worden (conform het gemeentelijk beleid). Dus indien nodig is het zaak dat de gemeente andere instrumenten inzet (escalatie) ten behoeve van het bereiken van het uiteindelijke doel.*

De gemeente hanteert ten tijde van het onderzoek het Beleid bestuurlijke sancties en termijnen, waarin specifiek ook aandacht aan kinderopvang wordt besteed. Dit beleid is van kracht sinds 2013.

Eind november 2014 blijkt uit de verdeling van de risicoprofielen, dat er geen enkele locatie is waarover grote zorgen bestaan. Ten tijde van de uitvoering van het nader onderzoek zijn er geen locaties met rode profielen.

Om de uitvoering van de handhavingstaak te beoordelen is door de inspectie een autorisatie opgevraagd bij de contactpersoon voor GIR Handhaven. De

inspectie heeft een aantal dossiers geselecteerd. Deze zijn betrokken in het nader onderzoek. Van deze dossiers heeft de inspectie alle aanwezige handhavingscorrespondentie beoordeeld.

Uit de jaarverantwoording over 2013 blijkt dat de gemeente de inspectierapporten met handhavingsadviezen niet allemaal voortvarend heeft opgepakt.

Afwijkingen die tijdens het nader onderzoek zijn geconstateerd zijn de volgende:

- Het komt voor dat er enige tijd gewacht wordt voordat er een (vervolg)actie wordt gestart in het kader van de uitvoering van de handhaving. De gemeente geeft in deze gevallen onvoldoende invulling aan het handhavingsbeleid. De contactpersoon erkent dit en neemt dit mee in het nieuwe beleid. Een van de redenen is dat de aanvoer van rapporten van de GGD fluctueert. Aan het eind van het jaar krijgt de gemeente relatief veel rapporten van de GGD te verwerken. Om dit te voorkomen en continuïteit te borgen, wordt de spreiding van de inspecties meegenomen in het overleg over 2015 met de GGD. Een andere reden is een gebrek aan capaciteit. Om dit op te lossen is voorzien in een uitbreiding van de capaciteit vanaf januari 2015.
- In een enkel geval wordt het nader onderzoek niet door de GGD uitgevoerd. In een enkel geval doet de gemeente bij eenvoudige tekortkomingen zelf een nader onderzoek en komt vervolgens zelf tot een beoordeling. Het gaat daarbij om bureau- onderzoek. Het is in de wet voorgeschreven dat de GGD een nader onderzoek uitvoert om na te gaan of de eerder geconstateerde tekortkomingen zijn opgelost. De contactpersoon zal nader onderzoek voortaan in alle gevallen door de GGD laten uitvoeren.

3. OORDEEL

De beoordeling is uitgevoerd op basis van de actuele stand van zaken in de gemeente Haarlemmermeer. De gemeente Haarlemmermeer ontvangt van de inspectie een A-status (basis-arrangement). Dit wil zeggen dat de gemeente de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak voor kinderopvang en peuterspeelzalen op orde heeft.

Onderbouwing van het oordeel

Op basis van de geconstateerde feiten tijdens het nader onderzoek blijkt dat de gemeente de uitvoering van de wettelijke taken voor kinderopvang en peuterspeelzalen op orde heeft.

Landelijke Register kinderopvang en peuterspeelzalen

Alle wijzigingen in het register zijn juist, volledig en actueel verwerkt.

Tijdigheid nieuwe aanvragen

Alle aanvragen zijn in 2013 en 2014 tijdig afgehandeld, binnen de tien weken termijn, en al dan niet geregistreerd in het LRKP.

Verplichte jaarlijkse onderzoeken

Niet alle jaarlijks verplichte onderzoeken zijn uitgevoerd in 2013. Omdat het om een zeer gering aantal inspecties gaat, leidt dit niet tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit wettelijk criterium.

De inspecties over 2014 zijn allemaal uitgevoerd. De vooruitzichten voor 2015 zien er positief uit.

Handhaving

Ten aanzien van de handhaving heeft de inspectie vanuit het GIR systeem diverse rapportages geselecteerd om de uitvoering van de handhaving te toetsen. Uit het onderzoek op dossierniveau concludeert de inspectie dat de gemeente niet altijd met regelmaat voortvarend handhaaft.

De inspectie geeft de gemeente de volgende aandachtspunten mee:

- Het komt voor dat er enige tijd gewacht wordt voordat er een (vervolg)actie wordt gestart in het kader van de uitvoering van de handhaving. De contactpersoon erkent dit en neemt dit mee in het nieuwe beleid. In de jaarlijkse opdrachtverlening wordt een gelijkmatige aanvoer van rapporten als voorwaarde genoemd. Het gebrek aan capaciteit wordt opgelost door een

uitbreiding hiervan vanaf januari 2015. Hiermee onderkent de gemeente zelf dat het nodig is om deze taak goed uit te kunnen voeren.

- In een enkel geval wordt het nader onderzoek niet door de GGD uitgevoerd. In het vervolg worden nadere onderzoeken uitgevoerd door de GGD toezichthouder.

De gemeente is zich goed bewust van haar wettelijke verantwoording en zet zich hiervoor in. Ook heeft de gemeente aangegeven de aandachtspunten van de inspectie actief op te pakken. De inspectie komt op basis van haar weging van alle bevindingen tot het oordeel dat de gemeente Haarlemmermeer de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak voldoende op orde heeft.

4. ZIENSWIJZE

De gemeente Haarlemmermeer heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van het indienen van een zienswijze op het rapport.

"De Inspectie van het Onderwijs houdt ook toezicht op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in alle Nederlandse gemeenten die middelen ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid. Na de vve-bestandsopname is overgeschakeld op signaalgestuurd toezicht. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van vve in een gemeente als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij signalen. Op de website van de inspectie vindt u een overzicht van de rapporten per gemeente en de rapporten op locatieniveau. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijs/vve".